

ראיון בלענדי עם בגין

הגימוס להוכיח עובדות בלתי-נעימות אלה, בשעה שצריכים לשלם עבור ארוחת-הערב.

כי נייטיב היית

כשהייתי צעיר, קראו לנו האנגלים „נייטיבס“. נעלבנו עד עומק הנשמה. לכאורה, אין כל רע במילה זו. „נייטיב“ פירושו „שייך למקום“, ליד הארץ. זאת יכלה להיות אף מחמאה. אבל בלשון הקולוניאלית, זה היה ביטוי של בוז וזלזול. האנגלים, בני עסי-האדונים, באו מעברלים, מארץ-התברכות. „הילידים“ היו בני-המקום, נחשלים, כרבארים. בינתיים היינו בעצמנו לעס-אדונים, וסיגלנו לעצמנו לשון קולוניאלית משלנו. שמעתי בטלוויזיה את דבריו של קצין-צה"ל, שאמר כי בתקן רית נבטייה נהרגו „שני מקומיים“. גם בגדה המערבית שגורה עתה המילה הזאת. לא „לבנוני“, לא „ערבי“. לא „פלסטיני“. אלא „מקומי“.

המקומיים אינם בני-אדם כמונו. ספק אם הם בני-אדם בכלל. הם משהו בין אנשים ובין ג'וקים מסוממים בבקבוק. ואם יש „מקומיים“ בלבנון, בגדה ובעזה, הרי בישראל יש „בני-מיעוטים“.

זהו מושג אידיאלי שלעצמה, שהרי יש בישראל רק מיעוט אחד: המיעוט הערבי (או הפלסטיני). אם כן, מדוע לא לדבר על „ערבים“?

המושג בא לשלול מ„בני המיעוטים“ את זהותם הלאומית, ולהפוך אותם לאנשים בלי זהות, בלי מהות. אין הם יהודים, אבל אין הם שייכים גם לשום לאום אחר. זוהי גישה קולוניאלית, המופנית כלפי פנים, כדי לטשטש זאת, מנסים עיתונאים מסויימים להעניק לשימוש במושג זה צביון מתקדם. „תראה“, אמר לי אחר, „כאשר ערבי מבצע אונס, אני לא רוצה לקרוא לו ערבי, מפני שזה נשמע כמו גזענות. אז אני כותב שבני-מיעוטים ביצע אונס“. לא עלה על רעתי שבמדינה מתקדמת אין מציינים את זהותו העדתית, הדתית והלאומית של מבצע-הפשע.

מי שמבצע פשע, הוא פושע. לא ערבי, לא יהודי, לא אשכנזי ולא ספרדי. תסם פושע, שהרי אחרת, נרמז שהוא ביצע את הפשע מפני שהוא יהודי, או בן עדת-המזרח, או ערבי. כשיש אנטטיגוונים כאלה, אין צורך בגזענים.

הצבא הסורי של סעדיה

ניסיתם פעם להסתיר אלף איש? זה לא קל. זה קורה במערבונים, אך בחיים זה קשה מאוד. קל וחומר כשהאלף הם פעילי-שכונות. להסתיר אלף פעילי-שכונות, ולא במשך שעה-שעתיים אלא במשך עשר שנים — זה הישג מהמם.

סעדיה מרציאנו עשה את זה. פעם היה סעדיה אחד מתריסר הפעילים של הפנתרים השחורים. הפנתרים הקימו בשעתו המולה גדולה ומבורכת, מפני שנגעו בעצב חשוף של החברה הישראלית. הם מילאו תפקיד היסטורי. אבל הם לא היו מעולם יותר מאשר קומץ אנשים. הקומץ הזה התפורר לכל עבר. עונת-הפנתרים חלפה במהרה. אחרים שוחרו על-ידי המערך, אחרים על-ידי הליכוד. אחרים הלכו לתמ"צ. צ'רלי ביטון נרכש על-ידי רק"ח וחי מאז בעושר ובאשר בעזרת הבוחרים הערביים. סעדיה מרציאנו נרכש על-ידי שלי"י.

אני זוכר את הסצינה בערב שבו קמה שלי"י. אני מודה שהייתי מוכן בהחלט לוותר על סעדיה. מעולם לא האמנתי שאפשר להפנות על המחולל היסטורי של מתנה-השלום כלפי הציבור המיורחי על-ידי רכישת פנתר-לקיטוש. אבל לובה אליאב נשא על גבו את כל חטאי האשכנזים, והוא עמר על כך שפנתר אמיתי אחד צריך להיות ברשימה.

במערכת-הבחירות נתקלתי בו פעמים רבות במישרידי-המטה, כי כל יומיים-שלושה בא לתבוע כסף. היו לו פעילי-שכונות, וכולם היו זקוקים למשכורת. העמידו לרשותו מכוננית, שילמו שכר לו ולפעילים, ופעם זרק מכוננת-כתיבה לעבר לובה אליאב, מפני שלא נתנו לו די כסף. כל זה היה טוב ויפה, אבל מעולם לא ראיתי אצלו אלף פעילי-שכונות. גם לא חמש מאות. גם לא מאה. גם לא חמישים. הסתובבו סביבו כחצי תריסר צעירים, בני-משפחתו ושכנים, שליוו אותו בשליחויות להשגת כסף מלוכה. לא יותר. את השאר הסתיר, כנראה.

מרציאנו

כמוכסה, סעדיה תפס את מקומו בכנסת, ולמחרת היום פרש משלי"י ולקח עימו את הקופה — מימון-המפלגה. היה הפך סיעה עצמאית. אך גם אז לא גילה את אלף הפעילים שלו. לא אלף, לא חמש-מאות, לא מאה, לא חמישים. הם נשארו נסתרים. עכשווית-סוף-סוף חשף אותם. קראתי בעיתון שסעדיה מרציאנו הצטרף יחד עם אלף פעילי-השכונות שלו למערך, והתקבל שם בזרועות פתוחות, ואני מניח שגם בכיסים פתוחים. אלף איש יש מאין, וואלה, כל הכבוד!

כמחזי המאשכנזי אף היה סרט זה נראה אינו הפיקו אתו האינדיאנים?

ראשי-השבט, „אישיה-זלקת“, היה מופיע בסרט כזה כלוחם-שיחור, המנהל את הקרב הנואש האחרון של בני-עמו העשוקים והמנושלים נגד הכובש המרצח. חיל-הפרשים של ארצות-הברית היה נראה כפי שהיה באמת: יחידה לכיבוש רחב-עם, האם הרוחנית של הס"ס הנאצי, שערכה באופן שיגיתי מעשי-טבח בשבטים שלמים, על נשותיהם וילדיהם.

המישפחה הלבנה הנחמדה היתה מופיעה באור שונה לגמרי: מישפחת-מתנחלים, הבונה את ביתה על ארמה גזולה, בארץ לא-לה. ה„קומרה-הסרן“ היה נראה כמהדרה אמריקאית של משה לוויןגר. ג'ון ויין היה, כמובן, פושע-מילחמה, מין העתק אמריקאי של ראש המחתרת הטרוורטית היהודית (שם אסור לפירסום).

סרט כזה היה מראה, למשל, כי הנהגה הברבארי של קירקוף קורבנות לא הומצא על-ידי האינדיאנים, אלא על-ידי הלכנים דווקא. הקרקפת שימשה לצייד-אינדיאנים כהוכחה למיספר קורבנותיהם, כדי לגבות עבורם תשלום מידי הרשויות ששילמו בתקופה מסויימת פרס עבור כל אינדיאני שהומת.

כבר היו סרטים כאלה. כמו חייל בכחול, אך הם הופקו על-ידי לבנים מוכיח-הרטה למען לבנים מוכיח-הרטה. הייתי רוצה לראות

אורי אבנרי

יומן אישי

סרט אינדיאני אמיתי — מערבון של אינדיאנים, שהופק על-ידי אינדיאנים למען אינדיאנים.

A FREE LUNCH

הברדיה האחרונה של יעקוב מרירוד — „הוועידה הכלכלית“ הביאה לארץ גם את לורנס קליין, פרופסור, כלכלן, בעל פרס-נובל.

פרופסור אחר לכלכלה, מילטון פרידמן, שגם הוא זכה בפרס נובל, אמר „אין בעולם ארוחת-חינם“. הוא ביקש לומר: צריכים לשלם עבור הארוחה. גם כשנרמז כי הארוחה היא בחינם. מישהו יצטרך לשלם עבורה, בסופו של דבר. THERE IS NO SUCH THING AS A FREE LUNCH.

יתכן כי הפרופסור קליין רוגג בתורה הזאת, ועל כן סבר כי עליו לשלם לממשלת-ישראל עבור הזמנתו ארצה ועבור הארד-זות. כך, על כל פנים, אני מקוה. שהרי אם התכוון ברצינות למה שאמר בטלוויזיה, עלינו להסיק את המסקנה העגומה שגם בעל פרס-נובל יכול להיות טיפש.

כשהוא מרוד-עונג, אחרי ארוחה טובה, בישר הפרופסור הנכבד לקהל הישראלי שיש לישראל מנוס מנקיטת צעדים דראסטיים. ומהם? ביטול כל הצמרות. הורדת רמת-המחיה. הפרופסור יודע, כמובן, שרמת-המחיה של העשירים אינה יורדת לעולם. התרופה שרשם לנו, כהבעה של שביעות-רצון עצמית ללא-גבול, היתה: ירידת השכירים אל מתחת לקרדיעוני, וירידת העניים אל מתחת לקו הקיום. ככה זה, כך כתוב בספרים. אין ברירה.

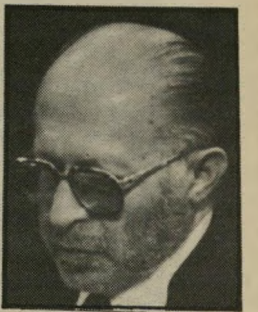
אין צורך להיות פרופסור לכלכלה, ועל אחת כמה וכמה בעל פרס-נובל, כדי לדעת כי זוהי טעות. התרופה לא-נפלאה הדוהרת בישראל היא שונה לגמרי. ישראל אינה ארצות-הברית, ובעיותיה שונות בתכלית. בעל פרס-נובל אמור להבין את ההבדלים בין מדינות שונות וכלכלות שונות. רופא הרושם אספירין וממזיקיק לכל המחלות שבעולם אינו אמור לזכות בפרס-נובל לרפואה.

כדי לחסל את האינפלציה, יש לצמצם את הוצאות הממשלה, המדיפה את הכסף. במציאות של ישראל, אין בכך כל קושי כלכלי. הוצאות-הענק המשלתיות, המפעילות את מכשיר הפרוס של שטרות-השקל, נובעות מן ההתחלות המטרופט בשטחים הכבושים, הכולעת מאשאים ארירים. הן נובעות מהתקציב הצבאי המנופח, שאינו עומד בכל יחס לכוחה של מדינה קטנה, וגם לא לצורכי-הביטחון האמיתיים שלה. הן נובעות כרגע, בראש וראשונה, מן השהות היקרה בלבנון, שאין לה תכלית ואין לה מטרה, מלבד השמירה על כבודה של ממשלה כושלת ואופוזיציה כושלת. שהצבעו יחזירו למען פלישה שהיתה לא רק אסון צבאי ומדיני, אלא גם כלכלי.

יתכן שכל זה אינו ידוע לפרופסור. ואולי סבר כי אין זה מן

במחשבות רבה אני מודיע בזה כי עלה בידי עיתוננו לערוך ראיון טלפוני בלעדי עם מר מנחם בגין, שהואיל לפרט באוזנינו את רעותיו. להלן הסכסס המלא של הראיון: דרינג דרינג.

— האלו? האם אפשר לדבר עם מר מנחם בגין? הייתי רוצה לערוך ראיון קצר כדי לתת לו הזדמנות להביע את רעותיו רבות-החשיבות באוזני הציבור הישראלי הרחב, החפץ בכל מאורו לעמוד על השקפתו של המנהיג הנערץ, בימים טרופים ורביי תהפוכות אלה.

בגין

— אה כן, ובכן, מר בגין, בוודאי עקבת אחרי הוויכוח הנוקב שנערך לאחרונה בין מיפלגתך, תנועת-החרות, ובין מיפלגת האחות, המיפלגה הליברלית. הייתי רוצה לשאול אותך, ברשותך, אם לדעתך צדקה תנועת-החרות בעמדה שנקטה כלפי הסכס גח"ל.

שאתה חתמת עליו, או שצדקו הליברלים בהתנגדותם לכל שינוי בהסכם זה. האם היית רוצה לחוות דעתך על כך? — לא.

— תודה, תודה. אם כן, הייתי רוצה לשאול אותך בעניין שהותנו הממושכת בלבנון. הנה כמעט מלאו שנתיים מאז החלטתך האמיצה לשגר את צבא-ההגנה-לישראל אל ארץ-הארזים. כדי להבטיח את שלום-הגליל. בוודאי הירחלת לא פעם על טיבה של החלטה זו בדיעבד. האם אתה מוכן להרחיב את הדיבור על כך? — לא.

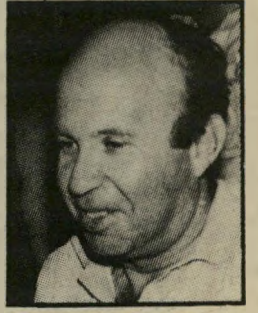
— מעניין מאוד. השאלה הבאה שלי מתייחסת למילחמה במיפרץ הפרסי או, כפי שהערבים מכנים אותו, המיפרץ הערבי, האה-הא. אתה בוודאי עוקב בעניין אחרי הפצצת המיכליות הערביות על-ידי האיראנים, והפצצת המיכליות האיראניות על-ידי העיראקים. תמתי אם מילחמה זו יכולה, לדעתך, לקבל מיפנה העלול להשפיע גם על האינטרסים הדיונים של ישראל, מבחינת... — תודה, שלום.

קליק.

אדם לאומי

מי שמדבר כל הזמן על אהבה, חשוד בעיניי שאינו יודע לאהוב. מי שמדבר כל הזמן על לאומיות, חשוד בעיניי שאינו יודע מהי.

אדם לאומי הוא אדם המבקש לכבד את זהותו הלאומית, את הרוח והמסורת של הלאום שלו, את שאיפתו לחרות ולהתפתחות. אדם כזה מבין שאיפה זו גם בלב הזולת, בין לאום אחר. שהרי מי שאינו מבין את שאיפתו הלאומית של הזולת, משמע שכלל אינו אדם לאומי, אלא הויכח — לאומן חשוך. הלאומנות היא ההיפך מן הלאומניות, כשם שאתאיהרסטון הם ההיפך מתאים בריאים. כל זה עלה על דעתי כאשר קראתי לא מכבר את דבריו של אדם לאומי אמיתי. אריה מרינסקי היה הפרקליט שלי בתקופה מסויימת, ולא פעם הופיע לצדיי בבית-הדין, כאשר השילטון הכנגוריוני רדף אותי ואת „השכונות המסויימות“. אני מקווה שמוטו לי לקרוא לו יריד.

מרינסקי

מרינסקי הוא בית-י משרח נעוריו. הוא גדל בסין, לשם הגירה משפחתו מרוסיה. כמו יהודים רוסיים רבים בסין, הוא הפך רוויזיוניסט, והביא עימו ארצה את הלחם הלאומי שלו.

בעת האחרונה, לפני שנפל למישכב ועבר ניתוח קשה, טיפל מרינסקי בעניין השבויים שלנו שהיו בידי פת"ח, לפני החלפתם בעצירי אל-אגבאל, ואסירי אש"ף בישראל. לפני כמה ימים קראתי

ראיון שערכה עימו עידיית ורטל במקומו תל-אביבי. כששאלה אותו המראיינת אם לא היתה בליבו שינאה לשכויי אל-אגבאל, השיב שאינה יודעת מה היא מדרבת. „אף לא שמץ של שינאה“, אמר. „ההיפך! האנשים האלה היו פטריוטים, אנשים שיצאו להילחם על האיריאל שלהם, ללא כל תמורה, ותוך נכונות להקריב את חייהם. לא רק שלא שנאתי אותם — הערכת אתם! המנהיג שלהם, צלחח תעמרי (קצין-פת"ח) הכביר במתנה) היה גבר מקסים ממש. ניסח מדיבריי“. חייל אמיתי מכבד את אויבו. בכך הוא נסמך. אדם לאומי אמיתי מכבד את יריבו. מרינסקי עמר במיבוח זה, בניגוד לרבים ורעים הנושאים את שמו של זאב ז'ובינסקי לשווא.

לחפש את המחפשים

זה היה מערכון רגיל, מוזן רוחני אופייני של הטלוויזיה הישראלית בליל-שבת. ג'ון ויין, נאטאלי ווד. לבנים טובים. אינדיאנים רעים. אנשים קשוחים. המחפשים. עולמו של רונלד רגן.

משום-מה הוא נתן לי מוזן רב למחשבה. שוב ושבו ניקרה